

TSAARIN RAUHA

Ulkomaalaiset lehdet tiedoittivat, että viimeisissä neuvotteluissa Tsarskoje Selossa (tammikuun 9. päivän voiton jälkeen) tsaarin läsnäollessa tai ilman häntä käsiteltiin vilkkaasti kysymystä Japanin kanssa tehtävän rauhan suotavuudesta. Kaikki jumaloitua monarkkia ympäröivät ovat nyt jo periaatteessa rauhan kannalla. Kymmenen päivää sitten ehdottomasti sodan jatkamisen kannalla olleiden ylhäisten valtiovirkamiesten määrä on nyt vähentynyt huomattavasti, ja monesta heistä on tullut jo vakaumuksellinen rauhan kannattaja.

Tietäkööt ne puolueemme niin sanotun Pää-äänenkannattajan tyhvät sosialidemokraatit, jotka eivät ole ymmärtäneet, että fraasit: „*rauha hinnalla millä hyvänsä*”, jotka jäävät pelkiksi fraaseiksi (sillä kukaan ei ole tiedustellut sosialidemokraattien mielipiteitä eikä heidän mielipiteestään ole riippunut mitään), ovat tällaisten olosuhteiden vallitessa hyödyttäneet itse asiassa vain pelästyneitä itsevaltiuden kannattajia. Uusiskralaisemme eivät ole huomanneet käännöstä koko Euroopan porvariston mielialassa (porvariston, joka alussa oli myötämielinen Japanille, mutta vallankumouksen pelossaan on alkanut jo kauan sitten siirtyä Venäjän puolelle — vrt. „Frankfurter Zeitung” * y.m.). Nyt he eivät huomaa, miten pietarilaisetkin Ugrjum-Burtshejevit³⁷ alkavat käyttää hyväkseen tarkoituseriensä saavuttamiseksi sisällyksettömiä ja kuluneita fraaseja: *rauha hinnalla millä hyvänsä*.

Kirjoitettu tammikuun 19
(helmikuun 1) pnä 1905

Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

* — „Frankfurtin Lehti”. Toim.